

עיריית יבנה
מזכירות העירייה

30 אוגוסט, 2020
י" אלול תש"ף

פרוטוקול ישיבת הוועדה למיגור אלימות ושימוש בסמים
מיום שלישי, י"ט אדר ב' תשע"ט, 26/3/19

משתתפים:

מר צבי גוב-ארי	-	ראש העיר ויו"ר הוועדה
מר חיים מסינג	-	סגן רה"ע
מר פאלי כהן	-	סגן רה"ע
מר שחר סימנה	-	חבר מועצה
מר דוד שטרית	-	מנכ"ל העירייה
גבי צביה אוחנה	-	רא"ג לשירותים חברתיים
סנ"צ שלומי בן שטרית	-	מפקד תחנת יבנה
אלדד אלישיב	-	קצין אג"ם משטרת יבנה
מר אלי אלוש	-	מנהל הרשת למרכזים קהילתיים
מר אפרים אספה	-	מנהל מח' פיקוח עירוני
גבי רחל דביר	-	מתאמת הרשות למלחמה בסמים
מר דוד עדיני	-	רכז מציל"ה
מר רועי סודאי	-	מנהל מח' תנועות נוער
מר אורי איטח	-	מנהל מח' קידום נוער
גבי רות שבן רונן	-	מנהלת ישובית 360 ומתכללת עירונית "הדרך החדשה"
גבי יעל יצחק פור	-	מזכירות העירייה

חסרים:

עו"ד דורון מלכה	-	חבר מועצה
עו"ד דורית בן מאיר	-	חברת מועצה
גבי לינה שרון	-	חברת מועצה
גבי רות שרעבי	-	מנהלת אגף החינוך
גבי חדוה דנינו	-	מנחה איזורית הרשות למניעת אס"א
מר ציון דוד	-	מנהל אגף שיטור ופיקוח

על סדר היום:

1. הצגת תוכנית העבודה לשנת 2019 ע"י גבי רחל דביר.

עיריית יבנה מזכירות העירייה

מר צבי גוב-ארי, ראש העיר ויו"ר הוועדה:

- הוועדה למיגור האלימות והשימוש בסמים היא אחת הוועדות החשובות בעיר. עד כה הטיפול נעשה על ידי שני גופים שונים, מציל"ה והרשות למלחמה בסמים. לאחרונה הוחלט על ידי המשרד לבט"פ לאחד את שני הגופים שיתנו מענה משותף. תפקיד הוועדה להתוות דרך שתתן פתרון הוליסטי לבעיות, תוך מתן דגש על בני הנוער הצעירים.
- קיימת בעייה של העדר אינפורמציה ממשית על נתוני המשתמשים בסמים. אין ספק שהתופעה יותר רחבה מהידוע לנו. תפקידנו למצוא דרך להגיע למתמכרי הסמים, מעבר לאלה שמגיעים לרווחה מיוזמתם.
- הפעילות צריכה להתרחש בבית הספר ומיד לאחר סיום הלימודים. אין לנו מידע לגבי התנהגות הנוער לאחר שעות הלימוד. תופעת הסמים מאוד קשה. המשטרה מטפלת בעברייני הסמים, אך לא מטפלת במניעה.
- רחל דביר עשתה עבודת עומק עם הגורמים השונים וגיבשה הצעה לתוכנית יישובית. התוכנית תוצג בפנינו, נבחן ונחליט תוך תיאום ועבודה משותפת. אנו יוצאים לדרך חדשה, אך אין הכוונה לבטל את מה שנעשה עד כה.

דוד שטרית:

- כפי שרה"ע אמר, המשרד לבט"פ איחד את שני הגופים לטיפול באס"א לגוף אחד שינוהל ע"י רכז יישובי אחד שימונה.
- במסגרת הרפורמה, שנה זו הינה שנת מעבר. היתה לנו אפשרות להשאר בתקציבים של שנה שעברה או להצטרף לתוכנית החדשה ולקבל תקציב מוגדל, ואכן החלטנו להצטרף לתוכנית החדשה. התקציב שהועמד לרשותנו לנושא מאבק באס"א הוא 1,370,000 ₪ וכ- 406,000 ₪ תקציב פרויקט "הדרך החדשה". זאת בנוסף לתקציב שניתן במסגרת החלטת ממשלה לשיטור העירוני שאינו כלול בתוכנית זו.
- התבקשנו, בזמן קצר, להגיש תוכנית עבודה הכוללת אבני דרך, ללא כניסה לפרטי התוכנית. רכיבי התכנית ואבני הדרך ברובם מוגדרים ומוכתבים מראש. ע"כ צריך להתייחס בתכנית לחלק התקציב שאינו "צבוע". כ"כ חלק מהתוכניות כבר פועלות על כן הוחלט להמשיך אותן כדי לא להפסיק פעילות באמצע שנת לימודים. בהמשך תערך בחינת אפקטיביות התוכניות הקיימות ויוחלט אם להמשיך אותן או לא.

חיים מסינג: הנושא מוכר לי מהיותי חבר בוועדה שהקימה את הגוף החדש. אני ממליץ להעזר במדען הרשות למלחמה בסמים שעורך סקרים בנושא, לצורך ביצוע סקר יישובי לבחינת הצרכים.

רוית שבת: בשנה הבאה מתוכנן להתבצע מיפוי מחודש לנושא סמים ואלימות בתוך המשפחה.

רחלי דביר:

- בשלב התכנון נפגשנו עם כל הגורמים הרלוונטיים: אנשי אגף החינוך, יועצות בתי הספר, רווית (הדרך החדשה), אילן (משמעותי) כל מנהלי המתנ"סים ומרכזי הנוער, מחלקת הנוער והיחידה לקידום נוער. השתדלנו לבחון את הצרכים ולבנות תוכנית שתתאים לקהלי היעד השונים (קהלי היעד הוגדרו על פי הכרות המנהלים ורכזי הנוער את הילדים/נוער אשר מגיעים אליהם). החל מגני הילדים, בתי ספר יסודיים, חטיבות ביניים ותיכונים. התוכנית המוצעת הינה לכלל האוכלוסייה, אך יש גם תוכנית נפרדת לנוער בסיכון. מטרתה להוריד את האלימות על כל גווניה.

עיריית יבנה מזכירות העירייה

- ברמה הקהילתית אנו שואפים שתהיה מנהיגות ופעילות נמרצת ורצופה על מנת להוריד את האלימות על כל גווניה.
- משרד הבט"פ ביקש לדעת אילו גופים פועלים בעיר ופורטו הגופים השונים. עולה שחסרים שני גופים:
 1. **מדריכי מוגנות** – נושא חדש שתוקצב. יש ללמוד אותו וליישמו. המדריכים יפעלו במרחב הבית ספרי בעיקר בהפסקות. מדובר בתפקיד בלתי פורמלי המצוי בבניה. יש לציין שמדריכי מוגנות פועלים כבר בערים בהן הופעלה תוכנית עיר ללא אלימות, כגון אור יהודה.
 2. **עו"ס לנוער לטיפול בהתמכרויות**.
- התוכנית מתמקדת במניעה, חינוך והסברה במטרה לצמצם את הצורך בטיפול, שיקום ואכיפה.
- תוכנית המניעה חולקה לתחום הפורמלי והבלתי פורמלי.
- גם השנה כמו בשנתיים הקודמות יש דגש על האוכלוסיה האתיופית באמצעות "הדרך החדשה".
- קיום ערבי קהילה להגברת המודעות למאבק באס"א וכן לצורך חיזוק מנהיגות וגיוס לסיירת הורים.
- מונתה רכזת חדשה בשם אביבה ברוך שיושבת בבית סולומון. אביבה יחד עם שוטר קהילתי מביאים את קהל היעד. יבוצע פרסום ושיווק הפעילות לצורך העברת מסרים מניעתיים וחשיפת התושבים לתוכניות והמאמצים המתקיימים בעיר.

דוד עדיני: יש לציין כי חל שיפור ניכר בהתמכרויות בקרב האוכלוסיה האתיופית.

***** רחל דביר מציגה את תוכנית העבודה *****

ראש העיר: נדרש ביצוע שינוי בתוכנית, צמצום תוכניות והתמקדות בתוכניות שיפנו לקהל היעד ולא לכלל האוכלוסיה.

צביה אוחנה:

בעבר היו באגף הרווחה 2 משרות לטיפול בהתמכרויות. כיום מועסקת עו"ס אחת בחצי משרה, המטפלת ב-15 פונים על פי התקן. יש רשימה של פונים לטיפול אך לא ניתן לקבלם לכן הם מטופלים ברחובות. השירות כרוך בתשלום.

כמעט שאין בני נוער שמגיעים לקבלת טיפול. מוכר לנו מקרה אחד משנה שעברה שפנה, טופל והתגייס. בגלל גודלה של העיר, השירותים ניתנים מחוץ לעיר.

ראש העיר: אנו נערוך שינוי ברווחה, נקים קו חם כך שיוכלו לפנות באופן חסוי.

צביה אוחנה: אין חשש להגיע ומי שרוצה להגיע מגיע. הבעיה היא באכיפה לקבלת טיפול.

דוד שטרית: במסגרת אבני דרך של התוכנית אושרה חצי משרה לעובדת סוציאלית.

אורי איטח: הנוער פונה לטיפול רק כשכלו כל הקיצין. בחצי השנה האחרונה נעצרו 6 נערים על שימוש בגראס ונער אחד על סחר בסמים ושוחרר למעצר בית בתנאי שאגיע לביתו ואסביר לו על חומרת השימוש. חלקם הגדול של הנערים מתכחשים לבעיית השימוש בסמים. יש השפעה עצומה של המדיה על נושא השימוש בסמים. נושא הליגליזציה לשימוש בסמים ברמה הארצית מקשה על הטיפול בנוער.

עיריית יבנה מזכירות העירייה

התוכנית נותנת מענה למניעה והסברה, אך צריך לשנות כיוון. לחשוף את בני הנוער לסיכונים ולסכנות שבשימוש מאחר שהנוער תופס את הדברים אחרת מהמבוגרים.

סניצ' שלומי בן שטרית: לטעמי, מתן הרצאות אינו הפתרון. השימוש באס"א הפך לנורמה חברתית. מיטב החיילים בצה"ל משתמשים בסמים קלים.

נחקק חוק הקנביס החדש על פיו האכיפה תתבצע על ידי מתן דו"חות בגין שימוש בסמים ואי הפללה. התחלת האכיפה היתה מתוכננת ב-1 באפריל, אך המועד נדחה.

עד כה, הסם היה נלקח ע"י השוטר ומחזיק הסם היה נשלח לביתו. עפ"י החוק החדש יש לשוטר סמכות לקבוע בשטח עפ"י מראה, שמדובר בסם מסוג קנביס, להעריך את משקלו ובהתאם לכך לקבוע את סכום הקנס. מה שצריך להטריד זה הנגזרות של השימוש בסמים ואלכוהול- אלימות וונדליזם בפארקים.

התוכנית המחוזית התלת-שנתית בנויה על מניעה בקרב בני נוער ובכלל, ולא על אכיפה. הרשות יכולה לחבור לתוכנית של המשטרה ולחסוך עלויות.

יש להגדיר את האוכלוסיה בה צריך לטפל ולסמן יעדים.

הצעתי היא, לפתוח מרכזים שיהוו מעין בית חם, למנות מדריכים שיכוונו אותם ויובילו אותם לצבא. מוכח שמי שעוסק בספורט יש לו משמעת.

רחל דביר: בית הנוער קדימה מבצע פעילות בדיוק לאוכלוסיה זו.

חיים מסינג: נתוני האכיפה מראים עלייה לאורך השנים. ניתן להבין מכך אחת משתי האפשרויות:

1. התוכניות עד כה לא תרמו לצמצום התופעה.
2. המשטרה יותר יעילה, יש יותר כח אדם.

ראש העיר: הוקמה תחנת משטרה בעיר לכן יש עליה באכיפה והתייעלות.

רחל הציגה תוכנית רחבה מאוד בה יש תוכניות רחוקות מהמוקד בו אנו רוצים לטפל. יש לבנות את התוכנית כך שתתמקד בנושאים הללו.

חיים מסינג:

- על מנת שהתוכנית תיתן מענה יש להתמקד כל שנה בייעוד מסויים שניתן לאמוד אותו. כגון: התמקדות בקבוצת גיל 12-18.
- ביצוע משוב בתום כל תוכנית. (ניתן להעזר במדען הרשות).
- בחינת האפקטיביות של תוכניות שפועלות במשך עשרות שנים.
- התמקדות בתוכניות מניעה קהילתיות.
- פנייה למשרד הבטי"פ - הוחלט על סגירת אל-סם וחלוקת התקנים לרשויות. על משרד הרווחה לפנות מיידי ע"מ לקבל תקן.
- בניית קו חם לצורך פניה אנונימית ומתן מענה.
- ביצוע סקר – ניתן להעזר במדען משרד בטי"פ.
- הסברה – על מנת שתהא אפקטיבית יש לבחור מתוך התוכניות הרבות הקיימות את תוכנית הנכונה.

רועי סודאי: נשמעה ביקורת על תוכנית המניעה (העשרה) שהוצגה. אני מאמין שהדרך הטובה למניעה היא מתן פעילות חברתית שתרחיב את האופקים לבני הנוער ותצמצם את תופעת האלימות הניתנת למדידה.

עיריית יבנה מזכירות העירייה

אלי אלוש: ההתמקדות צריכה להיות בבני הנוער, החל מכיתה ט' – יב'. בחלק מהתוכניות ניתן לראות בין המשתתפים גם תלמידי כיתות יב'.

שחר סימנה: בעיית השימוש בסמים ואלכוהול, כפי שרה"ע ציין, היא של כלל האוכלוסיה ללא אבחנה. לדעתי התוכנית מאוד רחבה. על פניו ניתן לראות שיש תקציב וכח אדם, אך כשאנשים כבר פונים לקבל טיפול הוא לא ניתן בגלל מחסור בתקן עו"ס וזה חבל. צריך לדעתי להתמקד במספר נושאים ולא להתפזר.

פאלי כהן: על פי השקפת עולמי שמוכחת בשטח, כל יום ניתן לראות בביכ"נ מטה משה 30-50 בני נוער מצטופפים, כך גם בביכ"נ בשכונה הירוקה ובנאות שז"ר. הם מקבלים ערכים ומסורת באפס תקציב. חברי הוועדה מוזמנים לבקר.

ראש העיר: זה בהחלט אחד העוגנים. גם הרב ספיר פועל בתחום זה.

רוית שבן: מסכימה שכשהילדים יהיו עסוקים תהיה ירידה בשימוש בסמים ואלכוהול. מדברים על מרכז נוער ישובי שיתן מענה.

אלי אלוש: רק תקן וחצי לנוער זו הבעיה ולא פתיחת מרכז. מחלקת הספורט מעסיקה 1500 בני נוער וגם מרכז המוסיקה מעסיק מספר לא מבוטל, אך רוב בני הנוער לא נמצאים שם.

רוית שבן: יש לפתח מנהיגות ומצוינות. לאחר שנמקד את האוכלוסיה והתוכניות יש לעבוד ביחד. אם למשטרה יש תוכנית שכבר עובדת, יש לבחון אין עובדים ביחד ולהרחיב אותה.

אלדד אלישיב: חשוב להדגיש שהנוער שלנו מצויין. יש פער גילאים בינינו לבין הנוער וכך גם בתפיסת מטרת השימוש באלכוהול וסמים. הנוער שותה כדי להפתח בפני הצד השני ולדבר. מיקוד הפעילות צריכה להיות במניעה, בעיקר בקרב קבוצות סיכון. התייחסות למינון השימוש באלכוהול. מתחבר לביצוע סקר שיתן מענה כלשהוא.

סיכום ראש העיר:

1. היעד הוא צמצום השימוש בסמים ואלכוהול ומניעת אלימות.
2. יש להתמקד בתוכניות ולא להתפזר.
3. הגילאים לביצוע התוכניות: כיתות ז' – יב'.
4. מרחב פעילות: בתי הספר, מועדונים קהילתיים ומועדוני נוער.
5. מינוי צוות להגשת תוכנית עבודה קונקרטית נגזרת תקציב:
חיים מסינג – יוביל את התוכנית, דורון מלכה, אלי אלוש, רוית שבן, רחל דביר,
נציג משרד הרווחה, נציג משטרה.
6. לוי"ז: יש להגיש המלצות עד 10/4/19

רשמה: יעל יצחק-פור

העתק: למשתתפים